

NAAR EEN NIEUWE SAMENWERKING

Coalitieakkoord gemeente Losser 2014-2018

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Losser.

Aan de inhoud kunnen geen rechten worden ontleend.
Tekst mag alleen met toestemming van de gemeente
Losser worden overgenomen.

© mei 2014, gemeente Losser

INLEIDING

Dit coalitieakkoord, opgesteld door de fracties van Burgerforum, CDA en D66, betreft de raadsperiode 2014-2018. In deze periode zijn er veel ontwikkelingen die een grote impact hebben op onze samenleving. We hoeven daarbij maar te denken aan de effecten van de decentralisaties van het sociale domein, effecten van de economische crisis en de behoefte aan bestuurlijke vernieuwing in relatie tot inwonersparticipatie. Daarom zijn wij ons er terdege van bewust dat deze raadsperiode cruciaal is voor de toekomst van onze lokale gemeenschap.

Proces

Na een zorgvuldig informatieproces hebben de fracties van Burgerforum, CDA en D66 aangegeven met elkaar een college te willen vormen. In het informatieproces is gezocht naar een coalitie die kan rekenen op voldoende steun in de raad, waarbij de voorkeur uitging naar een zo breed mogelijke coalitie. De samenwerking tussen Burgerforum, CDA en D66 voldoet aan dit uitgangspunt en doet daarmee recht aan de verkiezingsuitslag in Losser. In dit coalitieakkoord zetten partijen op een aantal belangrijke onderwerpen de gezamenlijke lijn voor de komende jaren uit. Net zo belangrijk is echter dat partijen hebben uitgesproken dat ze vertrouwen hebben in deze samenwerking.

Motto

De coalitie heeft dit akkoord de titel "Naar een nieuwe samenwerking" meegegeven. Natuurlijk doelen we onder andere op de samenwerking binnen de nieuwe coalitie. Maar nog belangrijker is de veranderende rol van de gemeente ten opzichte van de samenleving. De nadruk van de gemeentelijke taken zal steeds meer komen te liggen op het sociale domein. Onze positie ten opzichte van maatschappelijke partners zal wijzigen. Samenwerking, participatie en gericht zijn op activiteiten zijn voor ons daarin sleutelbegrippen. Bij de uitvoering van ons beleid streven we zoveel mogelijk transparantie na.

Toekomstvisie

Vorig jaar is de Toekomstvisie Losser 2025 'Samen schatbewaarders van de gemeente Losser' tot stand gekomen. Velen binnen de gemeente hebben hieraan bijgedragen.

Deze visie met haar strategische doelen* is voor ons een belangrijke stip aan de horizon bij ontwikkelingen en uitvoering van projecten.

* Strategische doelen Toekomstvisie

- Behouden van het unieke landschap met ruimte voor de landbouwsector
- Kwalitatief goede en levensloopbestendige woningen in vitale karakteristieke kerkdorpen
- Goede verbindingen tussen kerkdorpen, natuurgebieden, omliggende steden en (Duitse) burens
- Aantrekkelijk ondernemersklimaat
- Behouden en versterken van cultureel erfgoed als trekpleister voor toeristen
- Adequaate voorzieningenniveau, bereikbare zorg en gevarieerd aanbod aan sport en cultuur
- Participatie voor iedereen
- Laagdrempelig bestuur en optimale publieksdienstverlening aan inwoners
- Samenwerking in nieuwe allianties

Coalitieakkoord

Dit coalitieakkoord is een akkoord op hoofdlijnen en bevat politieke afspraken die wij hebben gemaakt voor de komende raadsperiode. Voor een groot deel gaan wij verder met het beleid dat de afgelopen jaren is ingezet. Daar waar nodig sturen wij bij of maken een pas op de plaats. De onderwerpen die tijdens de (in)formatie meer tijd behoeften worden in dit coalitieakkoord uitgebreider beschreven. In de Staat van de gemeente 2014 'Op weg naar de volgende bestuursperiode' is in beeld gebracht op welke wijze wij met ons gemeentelijk beleid bijdragen aan de doelen uit de toekomstvisie. Dit document is samen met het coalitieakkoord richtinggevend voor de komende vier jaren.

Opgave

Zoals hierboven al aangegeven staan we voor de volgende uitdagingen:

Financieel

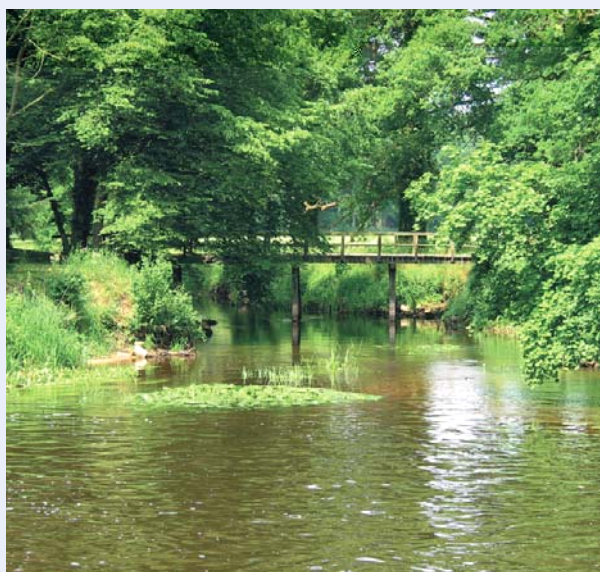
Ook voor de gemeente Losser ligt er nog een flinke financiële opgave. Zeer belangrijk voor ons als coalitie is een financieel gezonde huishouding op de lange termijn. We willen in dit coalitieakkoord alvast richtinggevende uitspraken doen voor het verminderen van het verwachte begrotingstekort. Dit bepaalt namelijk voor een groot deel de context waarbinnen we ons de komende jaren begeven. Het zal geen gemakkelijke opgave zijn, er is namelijk de afgelopen jaren al flink bezuinigd in onze gemeente.

Decentralisaties

We moeten met elkaar vorm en inhoud geven aan de decentralisaties op sociaal gebied, inclusief de kortingen die door de rijksoverheid worden opgelegd. Dat doen we sociaal, maar ook financieel solide. We zetten in op preventie, meer eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners en minder verkokering. Waar mogelijk en wenselijk investeren we gericht in voorzieningen dichtbij de mensen. Daarvoor gaan we allianties aan met onze maatschappelijke partners. Uitgangspunt is om de taken uit te voeren met het budget dat we ervoor krijgen. Inclusief de investering die we moeten doen in onze mensen en onze organisatie om de nieuwe manier van werken die dit vraagt verantwoord te realiseren. Wij zijn van mening dat extra bestuurlijke aandacht, zeker in de opbouwfase, hard nodig is om de decentralisaties goed tot uitvoering te brengen.

Samen met de inwoners

De huidige tijd vraagt om een blik naar buiten. Wij willen onze inwoners meer betrekken bij de ontwikkeling en uitvoering van gemeentelijke taken. Losser kent actieve gemeenschappen waar mensen zich voor willen inzetten en waarin zij naar elkaar omkijken. Dat is van grote waarde. Om deze kracht te benutten vraagt dit van raadsleden, collegeleden en ambtenaren een andere rolopvatting. Zo moet de inwoner een meer faciliterende overheid tegenkomen. Wij willen hier de komende jaren verder inhoud aan geven.

FINANCIËLE POSITIE

Een gezonde financiële positie van onze gemeente is essentieel om invulling te geven aan ons beleid. Daarbij vinden we het van belang om verder te kijken dan de komende vier jaar. Besluiten die op langere termijn van belang zijn voor een solide toekomst van onze gemeente willen we niet uit de weg gaan.

Op dit moment verwachten we voor de komende vier jaren nog een flink oplopend tekort. Er is nog een aantal (grote) onzekerheden dat hierop van invloed kan zijn, waaronder de programmering van het grondbedrijf, een ander rentepercentage in de begroting, het meerjaren-investeringsprogramma openbare ruimte en niet te vergeten de hoogte van de Rijksbijdrage. In dit coalitieakkoord willen wij in ieder geval heldere richtinggevende uitspraken doen voor de bezuinigingen die ons ook de komende jaren mogelijk nog staan te wachten. Het is niet mogelijk om zonder nader onderzoek uitspraken te doen over de hoogte van de bezuinigingen. Daarnaast willen we in gesprek met de Losserse samenleving over mogelijke opties tot bezuinigen of het binnenhalen van extra inkomsten.

6

Wettelijke taken op minimumniveau

Ons uitgangspunt is om de wettelijke taken op het minimumniveau uit te voeren. De komende tijd gaan we in beeld brengen wat hiervan de consequenties zijn. Het budget voor armoedebeleid willen we gebruiken voor inwoners die zich echt niet zelf kunnen redden. Deze kwetsbare inwoners moeten worden ondersteund, waarbij we wel inzetten op het zelforganiserend vermogen van deze mensen.

Activiteitgericht subsidiëren

Uitgangspunt voor de coalitie wordt meer activiteitgericht subsidiëren. Dit betekent dat subsidies niet jaarlijks automatisch aan verenigingen worden toegekend maar meer gekoppeld worden aan bepaalde maatschappelijke

doelen die we willen bereiken. We gaan subsidies meer als stimulans inzetten. Uiteindelijk wordt het totale subsidiebeleid bekeken in het kader van het participatiebeleid. Onderzocht wordt of hiermee ook een besparing gerealiseerd kan worden. Door het realiseren van een open en inzichtelijk systeem van subsidiëring komt er ook meer transparantie voor onze inwoners.

Zwembad

Het zwembad drukt zwaar op de begroting. Onze ambitie is te komen tot een zwembad nieuwe stijl, waarbij het uitgangspunt is de kosten te drukken en de inkomsten te vergroten. Wij dagen de samenleving uit om hierin mee te denken.

Overige mogelijkheden

Waar mogelijk gaan we zakelijker en efficiënter om met leerlingenvervoer en de vervoersvoorziening in het kader van de WMO. Wellicht dat hier slimme verbindingen kunnen worden gemaakt.

De kosten van een derde wethouder willen we indien mogelijk relateren aan de decentralisaties. Ook houden we het welzijnswerk kritisch tegen het licht, mede in

relatie tot de drie decentralisaties (jeugdzorg, Participatiewet en AWBZ).

Er wordt gekeken of een verschuiving in de woonlasten mogelijk is, om mogelijk extra inkomsten te genereren zonder dat dit voor de inwoners tot lastenverhoging leidt.

Verder willen we onderzoeken welke bezuinigingsmogelijkheden er nog meer zijn binnen onze begroting. Daarom wordt een taakstellende bezuiniging op de begroting opgelegd. De hoogte van dit percentage bepalen we zodra inzicht is in wat het tekort daadwerkelijk is. Dit tekort is nu al minimaal € 400.000. Naar verwachting wordt dit hoger vanwege onder meer de beslissingen vanuit het rijk.

Geld voor cofinanciering

We willen in onze begroting een budget voor cofinanciering beschikbaar houden. Op deze wijze kunnen we namelijk meer subsidies binnenhalen en daarmee meer voor de samenleving betekenen.

DE VIER THEMA'S

NATUUR EN RUIMTE:

'Wonen in karakteristieke kerkdorpen met een uniek landschap'

Natuur en landschap zijn bepalende elementen en een belangrijk onderdeel van onze identiteit. Het buitengebied is in ontwikkeling en vraagt aandacht in de verhouding natuur en economie. Ons uitgangspunt is om bij nieuwe functies en ontwikkelingen de kernkwaliteiten van het landelijk gebied ten minste te behouden en waar mogelijk te versterken. Binnen de kaders streven we wel naar ontwikkelingsruimte voor bestaande en nieuwe bedrijvigheid. De identiteit en eigenheid van onze kernen willen we behouden en waar mogelijk versterken. Verder blijven we inzetten op goede verbindingen tussen kerkdorpen, natuurgebieden, omliggende steden en (Duitse) burens.

8

AMBITIES

Wonen

Onze focus ligt primair op het zorgen voor een passende kwaliteit van bestaande woningen en de directe woonomgeving, onder andere het faciliteren van langer thuis wonen. In beperkte mate voegen we extra woningen toe die zoveel mogelijk levensloopbestendig moeten zijn. De beperkte ruimte voor het toevoegen van extra woningen benutten we om de variatie van de woningtypes in Losser te vergroten. Eigen woningbezit wordt gestimuleerd door startersleningen voor jongeren.

Sociale huurwoningen

Domijn is voor de gemeente de belangrijkste partner voor de verhuur van sociale huurwoningen. Met Domijn worden nieuwe prestatieafspraken gemaakt om duidelijk te maken wat van beide zijden verwacht kan worden. We zijn ons ervan bewust dat de verantwoordelijkheid bij Domijn ligt. Als gemeente kunnen we hier slechts gedeeltelijk op sturen.

ZORG EN WELZIJN:

'Gezonde en zelfredzame inwoners'

We willen een adequaat voorzieningenniveau, bereikbare zorg en een gevarieerd aanbod aan sport en cultuur. Daarbij houden we rekening met de veranderende samenstelling van de bevolking de komende periode, een toename van het aantal oudere inwoners en een afname van het aantal jongeren. Inwonersparticipatie en de eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners willen we verder stimuleren.

AMBITIES

Decentralisaties

In 2015 krijgen we een uitbreiding van taken in het sociale domein, op het gebied van Wmo/Awbz, de jeugdzorg en het domein van werk en inkomen. Een kans om dwarsverbanden te leggen maar tegelijkertijd ook een flinke financiële opgave met de nodige risico's.

De eigen verantwoordelijkheid, de eigen kracht van de inwoner en zijn/haar netwerk staan hierbij centraal. Het gaat om het vergroten van de zelfredzaamheid, actieve deelname van inwoners en het vergroten van de sociale samenhang in zorg en voorzieningen. Twee zaken zijn voor ons als gemeente van het grootste belang: het kiezen van de meest passende zorgaanbieder(s) en de signalering van problemen aan de voorkant. Onze aandacht moet daarom naar die voorkant: welzijnswerk, scholen, sportclubs, et cetera. Het gaat om het maken en stimuleren van verbindingen in onze gemeenschap.

We leggen de nadruk op preventie en investeren in de kwaliteit van de toegang. Het doel is om zoveel mogelijk de vraag naar specialistische voorzieningen te verlagen. We maken heldere afspraken over de effectiviteit van voorzieningen in relatie tot de beschikbare middelen. Ook moeten we de effecten van onze inspanning meetbaar maken en de informatievoorziening en bedrijfsvoering daarop inrichten. Gezien de omvang van onze organisatie maken we in de transitie zoveel mogelijk gebruik van het voorwerk dat in de regionale samenwerking wordt gedaan.

Ons streven is om verkokering in de hulpverlening tegen te gaan en zorg dichtbij en samen met de mensen te organiseren. Daarvoor wordt een toegangsmodel (sociaal team) ingericht dat laagdrempelig is. Dit team helpt bij het in beeld krijgen van de hulpvraag en de eigen mogelijkheden. Wanneer die laatste er onvoldoende

zijn, wijst het sociaal team de weg naar de noodzakelijke of wenselijke voorzieningen. De insteek is te starten vanuit wat mensen zelf kunnen en wat ze kunnen betekenen in de maatschappij om zo de eigen mogelijkheden te benutten. Het sociaal team signaleert wanneer sprake is van meervoudige problematiek. Wanneer dat het geval is wordt volgens de benadering van één gezin, één plan één regisseur de ondersteuning geboden.

Kulturhus Losser

We staan achter de gedachte van een Kulturhus in Losser en zien de voordelen van vestiging daarvan in het gemeentehuis. Met het raadsbesluit van 11 maart als uitgangspunt, willen we, gelet op het voor Losser omvangrijke project, tijdens de besteksfase een nieuw onderzoek laten uitvoeren om een aantal vragen die bestaan over het project beantwoord te krijgen. Het project kan verder bestek gereed gemaakt worden, maar aanbesteding volgt pas na rapportage van dit nieuwe onderzoek. Voordeel van het uitvoeren van het nieuwe onderzoek op basis van een min of meer gereed bestek is, dat exacter dan ten tijde van de businesscase kan worden gecalculeerd. Het onderzoek kan leiden tot aanpassing van het oorspronkelijke voorstel, aanpassing van het dan al opgestelde bestek, het oorspronkelijke raadsbesluit of tot het niet doorgaan van het Kulturhus.

9

Er is dus in feite sprake van een “go or no go” moment met betrekking tot de voorziene locatie. We streven er naar om dit moment in september 2014 te laten plaatsvinden. Dan kan ook een nieuwe realisatieplanning worden gemaakt. De vragen die ten minste beantwoord moeten worden in het onderzoek zijn de volgende:

- Is op een goede en afdoende wijze rekening gehouden met de kosten die gemaakt moeten worden voor het akoestisch goed afschermen van de geluidproducerende ruimten ten opzichte van de overige ruimten in het gebouw en de omliggende bebouwing?
- Zijn alle aspecten die bouwkundig en installatietechnisch noodzakelijk zijn voor de realisatie van het Kulturhus op voldoende wijze meegenomen in de businesscase?
- Hoe groot is het risico van een structurele leegstand bij het vrij te verhuren gedeelte van het gebouw?
- Hoe kan het leegstandsrisico worden verkleind?
- Hoe kunnen de overige gesignaleerde risico's worden verminderd?

De kosten voor dit onderzoek brengen we in eerste instantie ten laste van het krediet. Indien het Kulturhus uiteindelijk gerealiseerd wordt, dan worden de onderzoekskosten ten laste gebracht van het krediet Kulturhus Losser. Uitgangspunt is dat alle drie participanten van het Fundament een plek vinden in het Kulturhus Losser. Het onderzoek naar de grote zaal, zoals de raad heeft voorgesteld, wordt voortgezet.

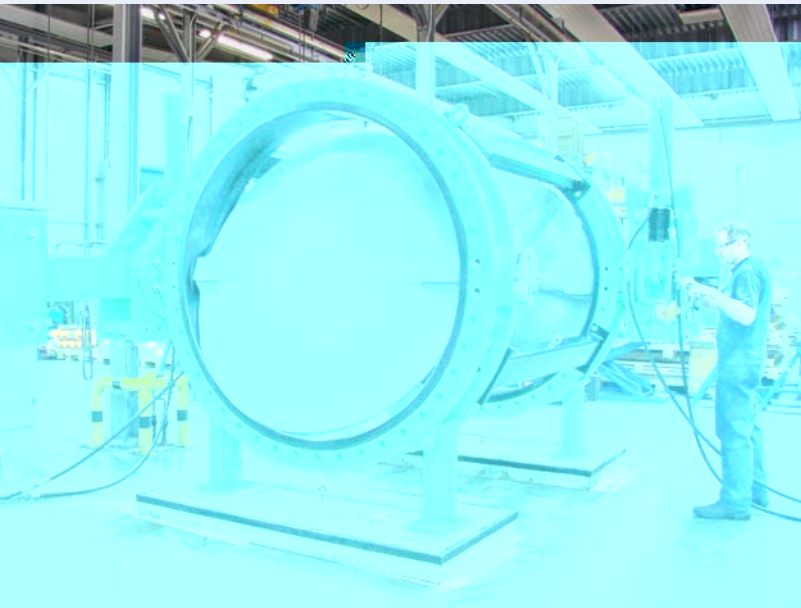

Foto: Wouter Witzel EuroValve

ECONOMIE EN WERK: **'Ondernemen en werken in de schatkamer van Twente'**

De economische crisis laat ook in Losser haar sporen na. De werkgelegenheid is in vrijwel alle sectoren afgenomen. We vinden een aantrekkelijk ondernemersklimaat in onze gemeente van groot belang. In algemene zin stimuleren we particuliere initiatieven op het gebied van werkgelegenheid. De agrarische sector speelt hierin nog steeds een belangrijke rol. Maar omdat de werkgelegenheid in de industrie en landbouw afneemt is het van belang ook andere sectoren te stimuleren. Aanhakend op de sterke kenmerken van de gemeente Losser willen we toerisme & recreatie verder uitbouwen, gericht inzetten op zorg en ruimte bieden voor lokaal ondernemen.

Coalitieakkoord gemeente Losser 2014-2018

AMBITIE *Participatiewet*

Eén van de drie decentralisaties is de Participatiewet die in 2015 van kracht wordt. Dit leidt tot één regeling waarin de bijstand, sociale werkvoorziening en een deel van de Wajong op gaan. Eén regeling waarmee het rijk wil bereiken dat meer mensen meedoen en dat er een gerichtere en effectievere inzet is van budgetten om te komen tot kostenbesparing.

Uitgangspunt voor ons als coalitie is dat iedereen in onze samenleving meedoet. Werk is de beste vorm van sociale zekerheid. Het biedt volop mogelijkheden tot meedoen. Het hebben, houden en krijgen van werk staat voor ons centraal. Mocht dat niet direct lukken dan zijn andere activiteiten van belang, zoals vrijwilligerswerk of training/scholing, die zorgen dat mensen betrokken blijven bij de samenleving. Om de uitstroom van uitkeringsgerechtigden naar werk te bevorderen en de instroom te beperken zetten we verder in op het ontwikkelen van een werkgeversbenadering. Misbruik van uitkeringen moet worden voorkomen en bestreden. Daarom blijft het instrument van handhaving belangrijk. Ook als preventief middel en als extra stimulans om mee te doen.

Door de invoering van de Participatiewet komen er nieuwe doelgroepen in de bijstand en zal het bestand toenemen. Meer afstemming en samenwerking tussen gemeenten en de arbeidsmarkt moet tot werkgelegenheid voor deze doelgroepen leiden. Voor een deel van die nieuwe instroom is doorgeleiding naar arbeid vanwege beperkingen niet realistisch. Voor deze groep moeten we kijken naar voorzieningen voor beschermd werken en dagbesteding.

Een nadrukkelijke verbinding en afstemming met onder meer jeugdzorg en Wmo/Awbz is van groot belang.

Glasvezel buitengebied

Aanleg van glasvezel in het buitengebied vinden we belangrijk. De rol van de gemeente hierin is echter beperkt. We gaan kijken in hoeverre we hier een stimulerende rol in kunnen vervullen zonder dat we hier budget tegenover kunnen zetten.

Foto: Johma Salades B.V.

BESTUUR EN DIENSTVERLENING: 'Een activerende en voorwaardenscheppende gemeente'

Onze inzet is een goede dienstverlening leveren en mét de samenleving invulling geven aan de opgaven waar we de komende jaren voor staan. Ter ondersteuning daarvan willen we een moderne gemeentelijke organisatie die slagvaardig opereert. Uitgangspunt is een zelfstandige gemeente, samenwerkend met omliggende gemeenten en in regioverband.

AMBITIES

Samenwerken met de inwoners

We willen inwoners meer betrekken bij hun directe leefomgeving en de opgaven waar we als gemeente voor staan. We gaan meer kerngericht werken. Nagedacht wordt over het toekennen van een budget per kern. Samenwerken met onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties neemt een centrale plek in. Bij aanvang van een proces met mogelijke gevolgen voor onze inwoners wordt bepaald of en zo ja op welke wijze inwoners geïnformeerd/betrokken worden. Hiervoor kunnen moderne (digitale) communicatiemiddelen

worden gebruikt. Deze veranderende samenwerking met de inwoners vraagt voor de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie een andere manier van werken.

Gemeentelijke samenwerking

We staan voor de grote uitdaging om met minder geld meer taken uit te voeren. Op veel terreinen heeft samenwerking met andere gemeenten op strategisch en operationeel niveau al haar meerwaarde bewezen. In alle samenwerkingsverbanden willen wij als zelfbewuste én zelfstandige gemeente een actieve rol vervullen.

Daar waar het gaat om de strategische beleidsvelden die rechtstreeks de autonome beleidsruimte van de gemeente raken blijven we stevig inzetten op samenwerking met de gemeenten in Noordoost Twente. Wij willen de komende vier jaren kijken op welke terreinen we deze samenwerking kunnen intensiveren.

Ten aanzien van de ondersteunende diensten zijn voor ons continuïteit, kwaliteit en efficiency doorslaggevend. De samenwerking met de gemeente Enschede op het gebied van bedrijfsvoering en dienstverlening willen we goed evalueren. De tussentijdse evaluatie, zoals opgenomen in de centrumregeling met Enschede, is ambtelijk voor de zomer gereed. Na de zomer volgt het bestuurlijke traject. Wij willen bekijken of er aanvullend op deze evaluatie, wellicht op enkele specifieke onderdelen nog nader onderzoek nodig is.

Dienstverlening

De dienstverlening blijven wij zo dicht mogelijk bij de inwoners organiseren. Naast behoud van het fysieke loket willen we de digitale dienstverlening verder ontwikkelen om onze inwoners en ondernemers op een klantvriendelijke en snelle manier te voorzien van informatie of producten.

